

WK – 60.15.3133.2014

Pan Tadeusz Soboń
Wójt Gminy Oksa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹ przeprowadziła w Urzędzie Gminy w Oksie w dniach od 5 maja do 10 lipca 2014 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Oksa za 2013 rok oraz inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i przekazano Wójtowi Gminy Oksa w dniu 10 lipca 2014 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nie przestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Obowiązująca dokumentacja przyjętych zasad (polityka) rachunkowości nie określała:

- zasad prowadzenia ewidencji szczegółowej do kont zespołu 2 „Rozrachunki i rozliczenia”, na których ujmowane są zobowiązania z tytułu wydatków budżetowych oraz należności z tytułu dochodów budżetowych według klasyfikacji dochodów i wydatków za wyjątkiem konta 240 „Pozostałe rozrachunki”, co narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości² oraz § 15 ust. 1 pkt 5 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³,
- opisu systemu informatycznego zawierający wykaz programów wraz z charakterystyką i wersją oprogramowania, nie określał dat rozpoczęcia eksploatacji poszczególnych programów komputerowych stosowanych w jednostce, co narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b) i c) ustawy o rachunkowości,
- określenia zasad funkcjonowania kont w zakresie ewidencji podatków i opłat na poszczególnych kontach, tj. nie dostosowano zasad funkcjonowania kont Urzędu do przepisów rozdziału 2 „Księgi rachunkowe i plan kont” rozporządzenia Ministra Finansów

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm., dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych,

² Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm., dalej ustawa o rachunkowości,

³ Dz. U. z 2013 r. poz. 289, dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego⁴,

– zasad funkcjonowania kont pozabilansowych 990 „Rozrachunki z osobami trzecimi z tytułu ich odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe podatnika” i 991 „Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników”, co narusza § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku,

– wykazu wszystkich faktycznie prowadzonych ksiąg rachunkowych – dzienników mimo, że w ewidencji jednostki Urząd Gminy stosowano osiem dzienników częściowych, co narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b) ustawy o rachunkowości.

W księgach rachunkowych Urzędu dokonywano zapisów na kontach o symbolach: 141 „Środki pieniężne w drodze”, 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, 227 „Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich”, 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, 751 „Koszty finansowe”, 975 „Wydatki strukturalne”, które nie zostały przyjęte do stosowania w zakładowym planie kont ustalonym przez Kierownika jednostki Zarządzeniem Nr 2a/2010, co narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy o rachunkowości.

W 2013 roku do ujmowania zdarzeń stosowano osiem rodzajów dzienników częściowych, jednak nie sporządzono zestawień obrotów dzienników częściowych za dany okres sprawozdawczy, co narusza art. 14 ust. 3 i art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

W zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych (dziennika i kont księgi głównej) stwierdzono, że zapisy księgowy w dzienniku nie zawierają faktycznej daty dokonania operacji gospodarczej w przypadkach jeżeli różni się ona od daty dokumentu, co narusza art. 23 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 ustawy o rachunkowości. Ponadto zapisy dotyczące rozrachunków nie zawierały wskazania terminu płatności, co uniemożliwia ustalenie stanu zobowiązań wymagalnych oraz zaległości i narusza art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości. Ustalono również, że zapisy nie pozwalają na jednoznaczne ich powiązanie ze źródłowymi dowodami księgowymi. Dowody księgowy, na podstawie których dokonywano zapisów w dzienniku ujmowano w księgach rachunkowych pod innym numerem identyfikacyjnym, aniżeli numer nadany ręcznie na dowodzie źródłowym, co narusza art. 14 ust. 2 oraz art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

W 2013 roku nie prowadzono kont ksiąg pomocniczych do konta 800 „Fundusz jednostki” pozwalających zapewnić możliwość ustalenia przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki oraz do konta 851 „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” pozwalających na wyodrębnienie stanu, zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, z podziałem według źródeł zwiększeń i kierunków zmniejszeń, a także wysokości poniesionych kosztów i wysokości uzyskanych przychodów przez poszczególne rodzaje działalności socjalnej. Nie prowadzenie ewidencji szczegółowej do poszczególnych kont ww. narusza zasady prowadzenia ewidencji szczegółowej określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.

Zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2012 i 2013 rok nie poprzedzono weryfikacją ujęcia w księgach rachunkowych wszystkich obciążających jednostkę kosztów. Kontrola

⁴ Dz. U. Nr 208, poz. 1375, dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r.

ustaliła, że nieprawidłowo do kosztów roku 2013, zamiast 2012 zaliczono kwotę 4.200,73 zł oraz do kosztów roku 2014, zamiast 2013 zaliczono kwotę 3.070,14 zł. Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Stwierdzono, że zdarzenia ujmowano w księgach rachunkowych innego okresu sprawozdawczego niż okres w którym te zdarzenia nastąpiły – faktury dotyczące kosztów Urzędu za miesiąc październik 2013 r. na łączną kwotę 12.912,08 zł zostały ujęte w księgach rachunkowych miesiąca listopada 2013 roku. Ponadto na dzień 31 grudnia 2011 roku nie rozliczono zakończonych inwestycji pn. „Budowa boiska wielofunkcyjnego w miejscowości Węgleszyn” w skład którego wchodzi boisko do piłki ręcznej, boisko do siatkówki, dwa boiska do koszykówki oraz budowa ogrodzenia wewnętrznego i ogrodzenia zewnętrznego na łączną kwotę 397.380,46 zł, a przekazanych do użytkowania protokołem końcowego odbioru robót w dniu 18 listopada 2011 roku. Do dnia 15 maja 2014 r. nie sporządzono dowodu OT przyjęcia środka trwałego, co narusza art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

W zakresie prowadzenia ewidencji szczegółowej (kont ksiąg pomocniczych) dla środków trwałych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nie wskazano miejsca użytkowania poszczególnych środków trwałych i osób za nie odpowiedzialnych, co narusza zasady prowadzenia ewidencji szczegółowej do kont 011 określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.
- niektóre zapisy nie określają daty nabycia lub przyjęcia na stan składników majątkowych, numeru dowodu księgowego, na podstawie którego dokonano zapisu oraz numeru inwentarzowego, co narusza art. 23 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 ustawy o rachunkowości.

W 2013 roku dla jednostki Urzędu Gminy za poszczególne okresy sprawozdawcze sporządzano po dwa częściowe sprawozdania Rb-27S – jedno w zakresie dotacji i subwencji, a drugie w zakresie pozostałych dochodów budżetowych. Nie sporządzano sprawozdania zbiorczego obejmującego dane Urzędu jako jednostki, w którym byłyby ujęte dane wynikające ze wszystkich ksiąg rachunkowych. Sporządzanie kilku sprawozdań jednostkowych za ten sam okres sprawozdawczy dla jednostki Urząd Gminy stanowi naruszenie § 4 pkt 3 lit. b) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.⁵ Ponadto zgodnie z § 11 ww. rozporządzenia sprawozdania sporządza się w liczbie egzemplarzy równej liczbie jednostek, którym mają być złożone, powiększonej o egzemplarz przeznaczony do akt jednostki sporządzającej sprawozdanie. Jednostce uprawnionej do otrzymywania sprawozdań przekazuje się pierwszy egzemplarz (oryginał) sprawozdania. W konsekwencji powyższego sprawozdania zbiorcze sporządzono na podstawie cząstkowych sprawozdań jednostkowych budżetu i Urzędu, co narusza § 6 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia, zgodnie z którym sprawozdania zbiorcze należało sporządzić na podstawie sprawozdań jednostkowych. W sporządzonych w 2013 roku sprawozdaniach budżetowych (Rb-27S i Rb-28S) jako adresata wskazano Urząd Gminy w Oksie zamiast Wójt Gminy Oksa. Zgodnie z załącznikiem nr 44 „Terminy przekazywania sprawozdań oraz odbiorcy sprawozdań w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku.

W zakresie wykazania kwot skutków finansowych w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP za 2013 rok ustalono, że do obliczenia skutków finansowych z tytułu zwolnień

⁵ Dz. U. Nr 20 poz. 103, dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r.

udzielonych przez Radę Gminy uchwałą Nr XIV/64/2011 z dnia 28 listopada 2011 roku, tj. od budynków lub ich części zajętych na cele mieszkalne, w podatku od nieruchomości od osób fizycznych, zamiast z informacji podatkowych, przyjęto powierzchnię mieszkalną szacunkowo w wysokości 51.350,46 m² i wykazano skutki w kwocie 25.752,43 zł.

Powyższe nieprawidłowości świadczą o tym, że sprawozdania Rb-27S i Rb-PDP za 2013 rok nie zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym co narusza § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r., w związku z § 3 ust. 1 pkt 10 oraz § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 39 do tego rozporządzenia.

W zakresie dochodów budżetu

Urząd Gminy w złożonej deklaracji oraz w korekcie deklaracji na podatek od nieruchomości na 2013 rok w podstawie opodatkowania jako grunty pozostałe wykazał 38.765 m² na kwotę podatku 7.753,00 zł zamiast 811.128 m² na kwotę 162.226,00 zł, zaniżając podstawę opodatkowania o 772.363 m² na kwotę 154.473,00 zł. Na podstawie sporządzonego zestawienia nieruchomości gminnych ustalono, że w zasobie Gminy znajdują się grunty zabudowane (oznaczone w ewidencji gruntów symbolami Bi nie oddane w posiadanie zależne o powierzchni 27.912,00 m², grunty oznaczone w ewidencji geodezyjnej o symbolu N – nieużytki o powierzchni 72.326 m² oraz grunty oznaczone symbolem dr zajęte pod drogi wewnętrzne o powierzchni 783.216 m²), nie oddane w posiadanie zależne o łącznej powierzchni 811.128 m², w tym grunty zajęte pod drogi niepubliczne (wewnętrzne) o powierzchni 772.363 m², które winny być opodatkowane podatkiem od nieruchomości za lata 2009-2013. Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 3 ust 1, w związku z art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych⁶. Na podstawie sporządzonych w trakcie kontroli korekt deklaracji na podatek od nieruchomości od osób prawnych ustalono, że należny Gminie podatek od nieruchomości za lata 2009-2013 wynosi łącznie 599.946,00 zł, w tym za 2009 r. (95.175,00 zł), 2010 r. (93.996,00 zł), 2011 r. (101.829,00 zł), kwota wyliczonego podatku podlegała zwolnieniu z podatku od nieruchomości na podstawie uchwały Nr XII/79/2007 Rady Gminy w Oksie z dnia 5 grudnia 2007 roku. Natomiast nie zadeklarowano i nie odprowadzono w terminie do budżetu Gminy podatku od nieruchomości od zasobów Gminy w łącznej kwocie 308 946,00 zł, w tym za rok 2012 (154.473,00 zł) i za rok 2013 (154.473,00 zł). W konsekwencji w sprawozdaniu Rb-PDP nieprawidłowo wykazano skutki finansowe z tytułu obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości w kwocie 167.000,96 zł, zamiast w kwocie 360.091,71 zł (zaniżono skutki o kwotę 193.090,75 zł), z tytułu nie zadeklarowania do opodatkowania ww. gruntów o powierzchni 772,363 m² zajętych pod drogi niepubliczne (wewnętrzne).

Na kontach podatkowych (podatek od nieruchomości, podatek rolny i podatek leśny) od osób prawnych i od osób fizycznych nie dokonywano przypisu podatku w terminie, w którym podatnik odpowiednio, złożył deklarację lub pokwitował odbiór decyzji wymiarowej i w kwocie podatku wynikającego z tej deklaracji lub decyzji. Przypisu podatków dokonywano według rat podatku dla osób prawnych i osób fizycznych w terminach

⁶ Dz. U. z 2014 r. poz. 849, dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych,

nie wynikających z odbioru decyzji lub złożenia deklaracji, pomimo że decyzje zostały podatnikom doręczone w innych terminach. Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 21 § 1 pkt 2 i § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, w związku z § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku.

W zakresie wydatków budżetu

W obowiązującym w Urzędzie Gminy regulaminie wynagradzania dla stanowisk: referent, kasjer, zaopatrzeniowiec oraz księgowy nieprawidłowo określono wymagania kwalifikacyjne w zakresie stażu pracy, tj. 1 rok zamiast 2 lata. Powyższe narusza art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych⁷ oraz postanowienia załącznika Nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych⁸.

W 2013 roku pracownikom Urzędu Gminy wypłacono nagrody uznaniowe z okazji dnia samorządowca oraz dnia 11 listopada. Stwierdzono, że w aktach osobowych nie składano stosownych odpisów zawiadomień o przyznaniu i wypłaceniu ww. nagród, co narusza art. 105 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy⁹ w związku z § 6 ust. 2 pkt 2 lit. g rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika¹⁰.

Urząd Gminy prowadził w 2013 roku z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Gminną Biblioteką Publiczną wspólną działalność socjalną, pomimo że nie zawarto w tej sprawie stosownej umowy pomiędzy pracodawcami. Powyższe narusza art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych¹¹.

Stwierdzono przypadki zaciągnięcia zobowiązań ponad kwoty ustalone w planie finansowym na 2013 r. łącznie o kwotę 17.266,70 zł, co narusza art. 46 ust. 1 oraz art. 261 ustawy o finansach publicznych, a mianowicie:

- W dniu 04.06.2013 r. zawarto umowę na wykonanie projektu budowlano – wykonawczego na przebudowę dachu budynku ZPOZ w Oksie na kwotę 6.888,00 zł. Plan wydatków oraz wykonanie w rozdziale 85121 § 6050 na dzień podpisania umowy wynosił 0,00 zł, zatem Wójt Gminy zawierając przedmiotową umowę w dniu 04.06.2013 r. przekroczył zakres upoważnienia do zaciągnięcia zobowiązań o kwotę 6.888,00 zł,
- W dniu 23.07.2013 r. zawarto umowę obowiązującą w okresie roku szkolnego 2013/2014 na dowóz i odwóz młodzieży szkolnej do i ze szkoły na kwotę 4.300,00 zł/miesiąc (zobowiązanie na rok budżetowy 2013 r. w kwocie 12.900,00 zł). Plan wydatków w rozdziale 80113 § 4300 na dzień podpisania umowy wynosił 40.000,00 zł, natomiast wykonanie 27.478,70 zł, zatem Wójt Gminy zawierając przedmiotową umowę w dniu 23.07.2013 r. przekroczył zakres upoważnienia do zaciągnięcia zobowiązań o kwotę 378,70 zł,
- W dniu 23.09.2013 r. zawarto umowę na wykonanie remontu garażu OSP w Oksie na kwotę 10.000,00 zł. Plan wydatków oraz wykonanie w rozdziale 75412 § 4270 na dzień podpisania

⁷ Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.,

⁸ Dz. U. z 2013 r. poz. 1050 z późn. zm.,

⁹ Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.,

¹⁰ Dz. U. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.,

¹¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 592 z późn. zm.,

umowy wynosił 0,00 zł, zatem Wójt Gminy zawierając przedmiotową umowę w dniu 23.09.2013 r. przekroczył zakres upoważnienia do zaciągania zobowiązań o kwotę 10.000 zł.

Wójt nie ustalił zasad rozliczania dotacji podmiotowych z budżetu dla samorządowych instytucji kultury. Zgodnie z art. 126 ustawy o finansach publicznych dotacjami są podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu m.in. jednostki samorządu terytorialnego przeznaczone na podstawie ustawy o finansach publicznych, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Z uwagi na to, że przepisy ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej¹² nie określają zasad rozliczania udzielonej dotacji dla samorządowych instytucji kultury dla prawidłowości rozliczenia dotacji należy określić zasady rozliczania mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt. 3 ustawy o finansach publicznych odnoszące się do zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.

Wójt nie przedstawił Skarbnikowi celem dokonania kontrasygnaty dwóch umów dotacji, tj. umowy zawartej w dniu 26.09.2013 r. z Zarządem OSP w Węgleszynie w sprawie udzielenia dla OSP pomocy finansowej w formie dotacji celowej w wysokości 10.000,00 zł oraz umowy zawartej w dniu 10.12.2013 r. z Zarządem OSP w Oksie w sprawie udzielenia dla OSP pomocy finansowej w formie dotacji celowej w wysokości 74.280,00 zł. Powyższe narusza art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹³.

W ogłoszeniu konkursu na realizację zadania publicznego w zakresie kultury fizycznej i sportu na 2013 r., termin składania ofert wyznaczono do dnia 21.06.2013 r., natomiast konkurs ogłoszono w dniu 05.06.2013 r. Wyznaczenie terminu składania ofert krótszego niż 21 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia narusza art. 13 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Nie dokonano kontroli i oceny realizacji zadania publicznego powierzonego Klubowi Sportowemu Nida Oksa, ponieważ nie zakwestionowano wydatków w łącznej kwocie w wysokości 2.973,00 zł związanych:

- z badaniami sportowców w kwocie 1.333,00 zł,
- z należnościami do ŚZPN w kwocie 1.590,00 zł,
- z wyrobieniem pieczętek w kwocie 20,00 zł,
- karą za żółte kartki w kwocie 30,00 zł,

tj. wydatków nie określonych w ofercie realizacji zadania publicznego stanowiącej załącznik do umowy dotacji. Ponadto nie zakwestionowano faktu, że w złożonym przez realizatora sprawozdaniu z wykonania zadania publicznego koszt związany z obsługą bankową (235,35 zł) stanowi 168,9% kwoty planowanej w ofercie (150,00 zł), mimo iż § 9 pkt 4 umowy dotacji przewiduje maksymalne zwiększenie danego kosztu o 20% (w przytoczonym przypadku maksymalny koszt stanowi kwotę 180,00 zł). Ustalona przez kontrolującego kwota dotacji wykorzystana niezgodnie z zawartą umową stanowi więc łącznie kwotę 3.028,35 zł. Przyjęcie bez zastrzeżeń ww. sprawozdania doprowadziło do nieustalenia kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami. Powyższa nieprawidłowość narusza art. 17 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

¹² Dz. U. z 2012 r. poz. 406 z późn. zm.

¹³ Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.

Po dokonaniu wyboru najkorzystniejszej oferty na realizację zadania „Przebudowa drogi gminnej nr 355032T Tyniec – Dzierążnia w km 0+000 do km 1+465” nie dokonano niezwłocznego zwrotu wadium wykonawcom, których oferty nie zostały wybrane. Wadium zwrócono w dniu 19.04.2013 r., podczas gdy wyboru najkorzystniejszej oferty dokonano w dniu 05.04.2013 r. Powyższe narusza art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych¹⁴.

W zakresie gospodarki mieniem

Ewidencja gminnego zasobu nieruchomości według stanu na 31.12.2013 roku nie zawiera danych w zakresie przeznaczenia nieruchomości w planie miejscowym, a w przypadku braku planu - w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, wskazania daty ostatniej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste lub daty ostatniej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu trwałego zarządu nieruchomości, informacji o zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości, informacji o toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych, co narusza art. 23 ust. 1c pkt 4-7, w związku z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami¹⁵.

Przed zawarciem w dniu 2 stycznia 2012 r. umowy dzierżawy nie sporządzono i nie podano do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę, czym naruszono art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Oksa poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole kontroli, Wójt oraz Skarbnik Gminy ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały, stosownie do zakresu czynności, na Skarbniku Gminy. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Wójt Gminy, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

¹⁴ Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.,

¹⁵ Dz. U. z 2014 r. poz. 518 z późn. zm.,

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Opracować prawidłowo oraz w sposób kompletny dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, stosownie do art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku i przepisów rozdziału 2 „Księgi rachunkowe i plan kont” rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku.
2. W zapisach księgowych prawidłowo zawierać wszystkie elementy określone w art. 23 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w tym datę dokonania operacji gospodarczej oraz datę dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu, jeżeli różni się ono od daty dokonania operacji oraz datę zapisu. Ponadto w zapisach dotyczących rozrachunku wskazywać termin płatności, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości.
3. Zapisów księgowych dokonywać w sposób zapewniający identyfikację dowodów i sposobu ich zapisywania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych umożliwiając ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi, stosownie do art. 14 ust. 2 i art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.
4. Przy prowadzeniu dzienników częściowych, grupujących zdarzenia według ich rodzajów, sporządzać zestawienia obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy, stosownie do art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze, że obroty tego zestawienia powinny być zgodne z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej, stosownie do art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
5. Prowadzić konta ksiąg pomocniczych do kont księgi głównej będące uszczegółowieniem zapisów, stosownie do zasad prowadzenia ewidencji analitycznej do poszczególnych kont, określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.
6. W księgach rachunkowych roku obrotowego ujmować wszystkie obciążające jednostkę koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
7. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
8. Zapewnić właściwy obieg dowodów księgowych mając na uwadze, aby dowody przyjęcia środków trwałych OT były sporządzane i przekazywane do księgowości w terminie umożliwiającym wprowadzenie zdarzeń do ksiąg rachunkowych poszczególnych okresów sprawozdawczych.

9. W poszczególnych okresach sprawozdawczych sporządzać po jednym sprawozdaniu jednostkowym każdego rodzaju jako jednostki (Urząd Gminy) i jako organu, obejmującym dane ze wszystkich urzędzeń księgowych, stosownie do § 4 pkt 3 lit. b) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁶. Sprawozdania zbiorcze sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r.

10. W sprawozdaniach budżetowych jako adresata sprawozdań budżetowych wskazywać Wójta Gminy, zgodnie z załącznikiem nr 44 „Terminy przekazywania sprawozdań oraz odbiorcy sprawozdań w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r.

11. W sprawozdaniach Rb-27S oraz Rb-PDP wykazywać prawidłowe kwoty skutków z tytułu obniżenia górnych stawek podatków i zwolnień w podatkach, zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. i § 3 ust. 1 pkt 9, 10 w związku z § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzenia sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do tego rozporządzenia.

12. Sporządzić dla Urzędu Gminy korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2009-2013, stosownie do art. 6 ust. 9 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Uregulować zaległy podatek od nieruchomości za lata 2012-2013 oraz skutki finansowe korekt wykazać w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP za okresy sprawozdawcze w roku, w którym sporządzono korektę deklaracji, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 12 i § 8 ust. 3 załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej

13. Przypisu podatku na koncie podatnika oraz w rejestrze przypisów i odpisów dokonywać pod datą skutecznie doręczonej decyzji wymiarowej lub datą złożenia deklaracji, stosownie do art. 21 § 1 pkt 2 i § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, w związku z § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku.

14. W obowiązującym w Urzędzie Gminy regulaminie wynagradzania określić wymagania kwalifikacyjne w zakresie stażu pracy, nie niższe niż określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku, stosownie do art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy o pracownikach samorządowych.

15. Sporządzać zawiadomienia o przyznaniu nagród wskazując ich uzasadnienie na piśmie i składać w aktach osobowych pracowników, stosownie do art. 105 ustawy Kodeks pracy w związku z § 6 ust. 2 pkt 2 lit. g rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r.

16. Zawrzeć z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz z Gminną Biblioteką Publiczną umowę określającą wspólną działalność socjalną, określającą w szczególności przedmiot wspólnej działalności, zasady jej prowadzenia, sposób rozliczeń oraz tryb wypowiedzenia i rozwiązania umowy, stosownie do art. 9 ust. 1 i ust. 3 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

17. Zobowiązania zaciągać do wysokości kwot określonych uchwałą budżetową oraz

¹⁶ Dz. U. z 2014 r. poz. 119

w zatwierdzonym planie finansowym, stosownie do art. 46 ust. 1 oraz art. 261 ustawy o finansach publicznych.

18. Ustalić zasady rozliczania dotacji podmiotowych z budżetu dla samorządowej instytucji kultury.

19. Umowy skutkujące powstaniem zobowiązań pieniężnych przedkładać do kontrasygnaty Skarbnikowi Gminy, stosownie do art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

20. Termin składania ofert na realizację zadań publicznych określać zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

21. Dokonywać kontroli i oceny realizacji powierzonego zadania publicznego m.in. w zakresie kultury fizycznej i sportu, w tym prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania, stosownie do przepisów art. 17 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

22. Dokonać rozliczenia dotacji przekazanej w 2013 roku Klubowi Sportowemu Nida Oksa oraz wydać decyzję określającą kwotę dotacji podlegającą zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami, stosownie do przepisów art. 252 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 60 pkt 1 i art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 stycznia 2009 r. o finansach publicznych¹⁷.

23. Zwrotu wadium wniesionego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego przez wykonawcę, którego oferta nie została wybrana jako najkorzystniejsza, dokonywać niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej, stosownie do art. 46 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

24. Uzupełnić brakujące dane i prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami ewidencję gminnego zasobu nieruchomości, stosownie do art. 23 ust. 1 c, w związku z art. 25 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

25. Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę, zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
/-/
mgr Zbigniew Rękas

Do wiadomości:

Rada Gminy w Oksie

¹⁷ Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.